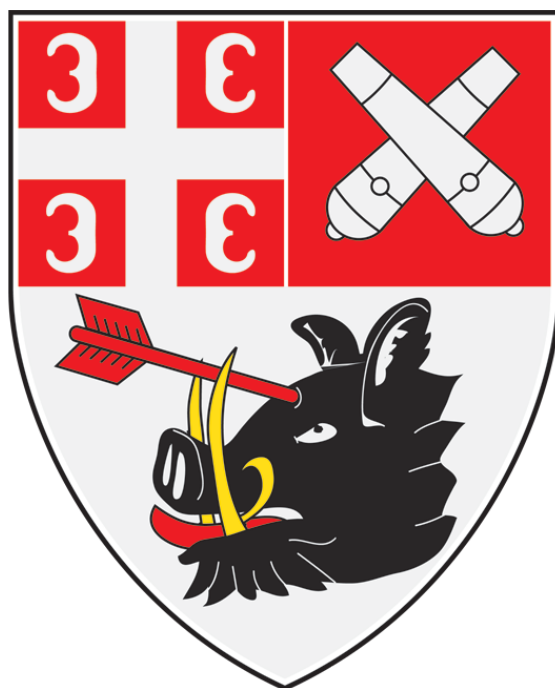

ИЗВЕШТАЈ О ОСНОВНИМ ПОКАЗАТЕЉИМА СТАЊА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

у периоду од 2015. до 2019. године

*** ГРАД КРАГУЈЕВАЦ ***

УВОД

Праћење апсолутних показатеља безбедности саобраћаја (број и последице саобраћајних незгода) представља један од најчешће коришћених елемената за праћење стања безбедности саобраћаја на одређеном подручју, планирање мера и активности и праћење ефеката примењених мера. У складу са тим Агенција је извршила анализу стања безбедности саобраћаја за сваку локалну самоуправу (општину и град) појединачно и израдила Извештај са најважнијим чињеницама за сваку локалну самоуправу. Анализе су извршене на основу података о саобраћајним незгодама које су се догодиле у периоду од 2015. до 2019. године и резултата истраживања индикатора безбедности саобраћаја у Републици Србији 2019. године.

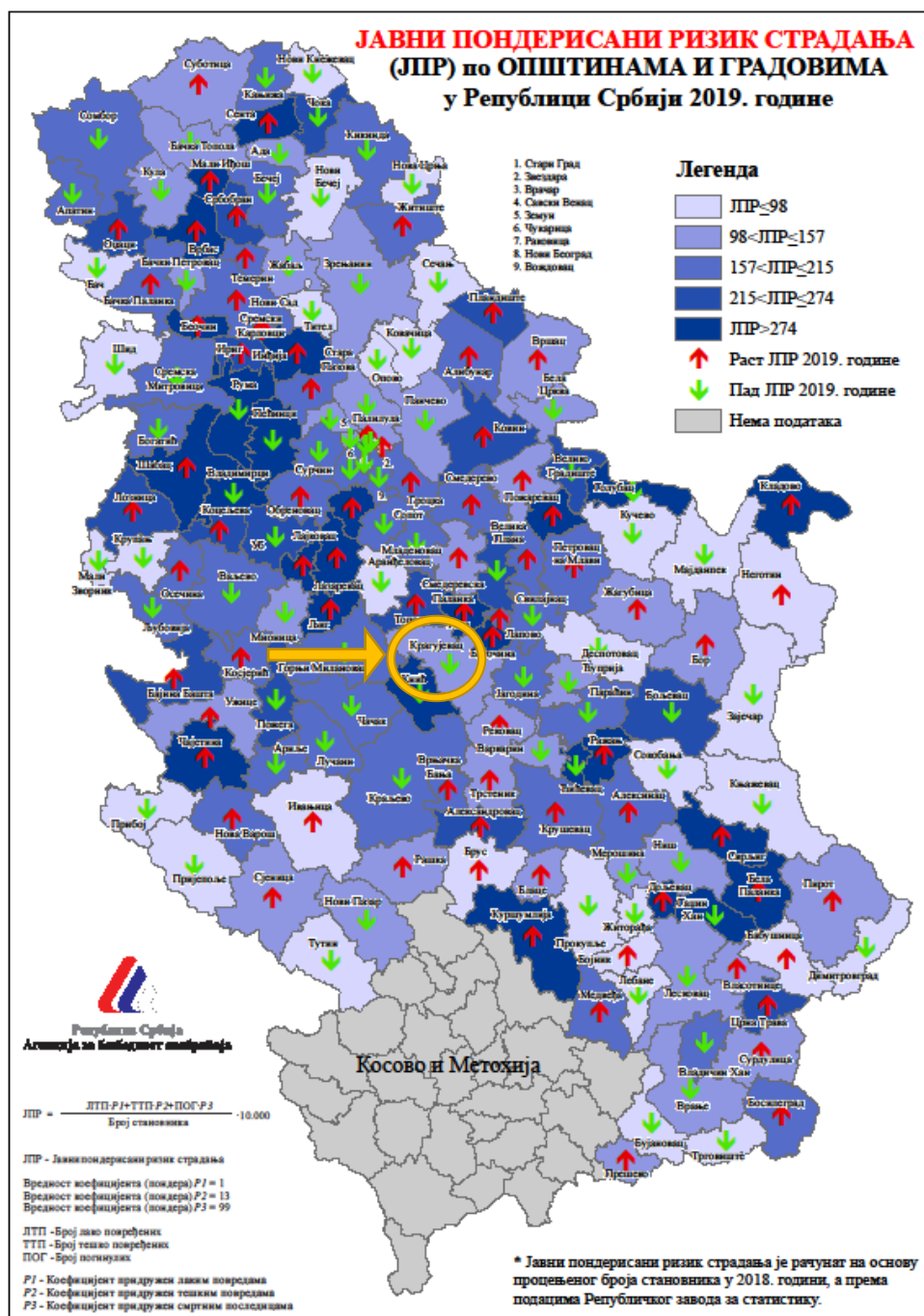
Овај извештај садржи основне податке о стању безбедности саобраћаја на територији **града Крагујевца**. У извештају се налазе подаци о тренду који је успостављен у претходном петогодишњем периоду (2015-2019. година) када су у питању број саобраћајних незгода (СН) и број погинулих (ПОГ) и повређених (ПОВ) лица у саобраћајним незгодама на територији **града Крагујевца**. Извршена је анализа стања безбедности саобраћаја за различите категорије учесника у саобраћају, у односу на својство учесника, категорију возила у којој су се налазили и старост учесника. За сваку од посматраних категорија учесника у саобраћају су приказани основни подаци о стању безбедности саобраћаја и околностима настанка саобраћајних незгода у којима су учествовали. У Извештају су приказане и вредности основних индикатора безбедности саобраћаја на територији **града Крагујевца**.

Осим горе поменутих анализа, Извештај садржи и податке о тренутном стању безбедности саобраћаја на територији **града Крагујевца**, у односу на циљеве дефинисане Националном стратегијом безбедности саобраћаја (за период 2015-2020. година).

Најважније чињенице и закључци произашли из ових анализа би требало да буду смернице за идентификацију проблема страдања становништва у саобраћајним незгодама, за планирање других детаљнијих истраживања и будућих активности свих субјеката на територији општине, у циљу унапређења безбедности саобраћаја.

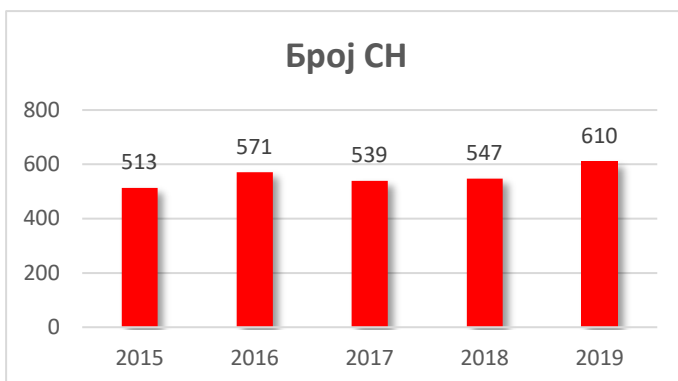
За спровођење детаљнијих анализа података о саобраћајним незгодама можете се користити и јавно доступном апликацијом „**БАЗА ПОДАТАКА О ОБЕЛЕЖИМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ**“, која је свим заинтересованим корисницима доступна преко интернет стране Агенције <http://www.abs.gov.rs/sr/analyze-i-istravanje/baza-podataka> или директно преко линка <http://195.222.99.60/ibbsPublic/>. Апликација је намењена свим субјектима, институцијама, предузећима и појединцима који су заинтересовани за податке о обележјима безбедности саобраћаја у Србији. Треба напоменути да апликација даје могућност за анализу података по локалним самоуправама (општинама и градовима), што може бити посебно значајно за рад локалних тела за координацију послова безбедности саобраћаја (савети и сл.).

1. КАРТА ЈАВНОГ ПОНДЕРИСАНОГ РИЗИКА СТРАДАЊА ПО ОПШТИНАМА И ГРАДОВИМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ 2019. ГОДИНЕ

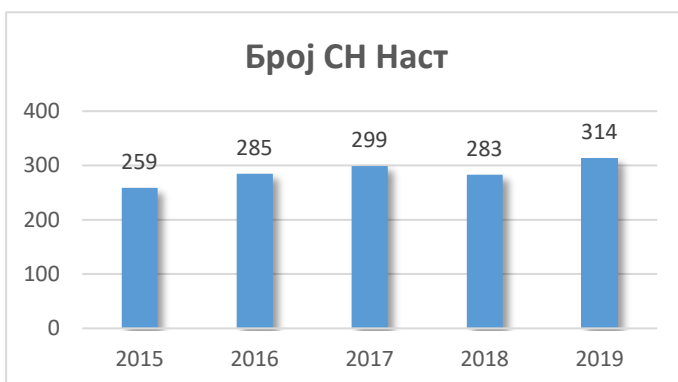

На карти изнад, приказане су вредности јавног пондерисаног ризика страдања становништва у друмском саобраћају, за 2019. годину, за сваку локалну самоуправу (општину и град) у Републици Србији. Јавни пондерисани ризик представља однос пондерисаног укупног броја настрадалих лица у саобраћајним незгодама (погинули, тешко повређени и лако повређени) током 2019. године и броја становника за сваку локалну самоуправу. Вредности јавног пондерисаног ризика су подељене у 5 класа. Јавни пондерисани ризик за **град Крагујевац** припада класи **ниске вредности ризика**, при чему је у 2019. години дошло до **смањења** јавног пондерисаног ризика у односу на 2018. годину.

2. ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

- Укупан број регистрованих саобраћајних незгода, у периоду 2015-2019. године, је: **2780.**

- Укупан број саобраћајних незгода са настрадалим (погинулим и повређеним) лицима, у периоду 2015-2019. године, је: **1440.**

- Укупан број погинулих лица у саобраћајним незгодама, у периоду 2015-2019. године, је: **41.**

- Укупан број повређених лица у саобраћајним незгодама, у периоду 2015-2019. године, је: **1977.**

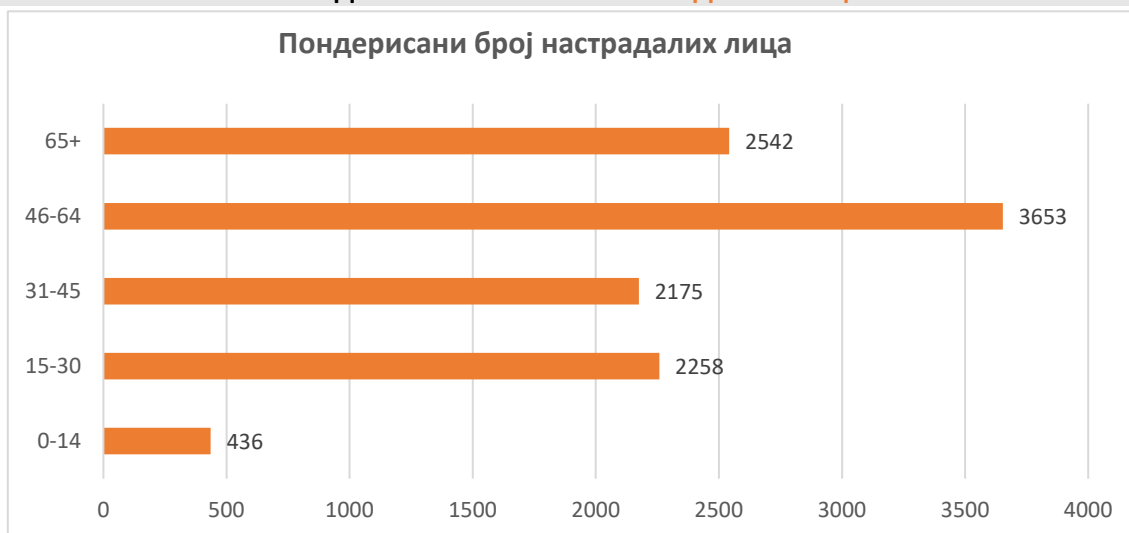
3. СТРУКТУРА НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА КАТЕГОРИЈУ ВОЗИЛА И СВОЈСТВО УЧЕШЋА

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим коефицијентима (ПОГх99; ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да, у односу на категорију возила и својство учешћа настрадалих у саобраћајним незгодама, највише страдају **возачи и путници у ПА**.

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА **СТАРОСТ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА**

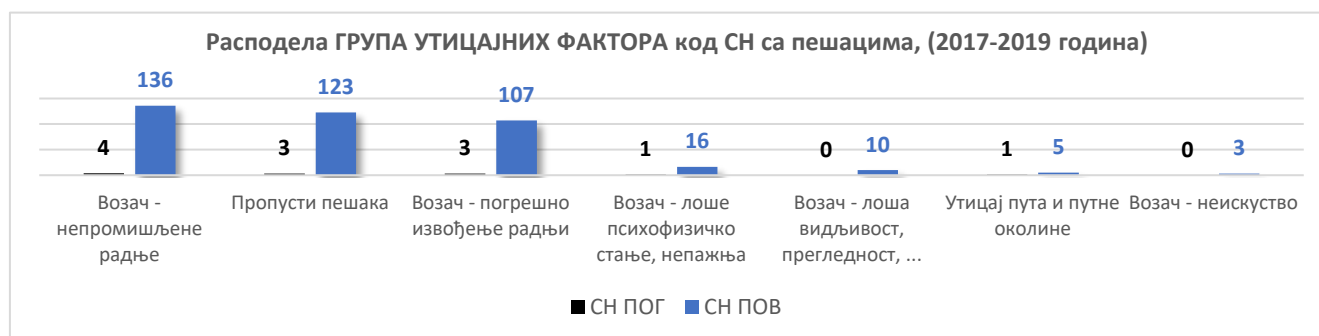
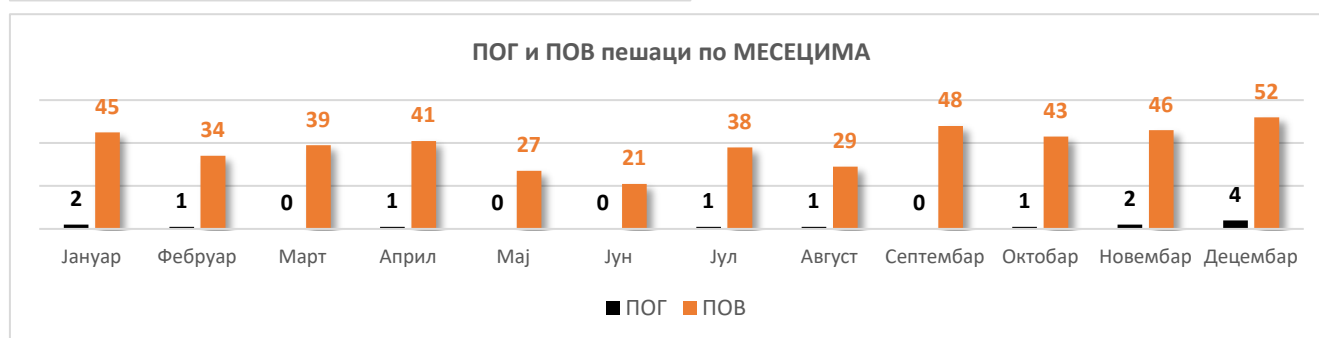
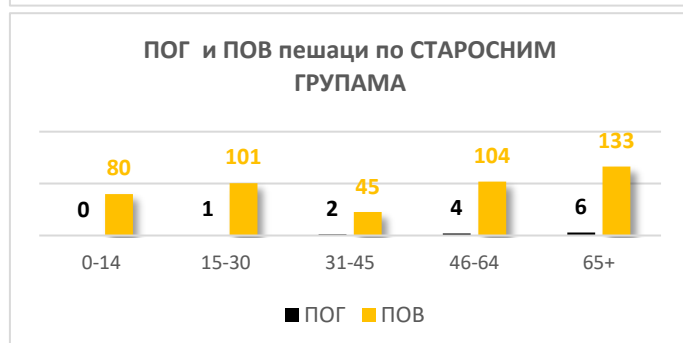

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим коефицијентима (ПОГх99; ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да у саобраћајним незгодама највише страдају лица из **старосне групе 46-64 година**.

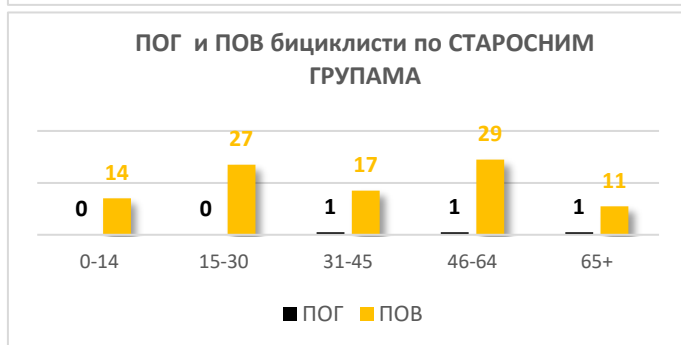
4. БЕЗБЕДНОСТ ПЕШАКА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

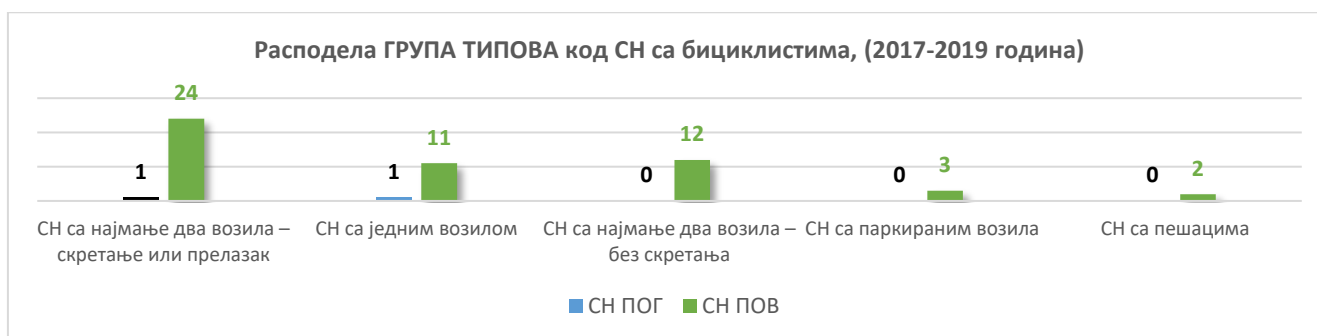
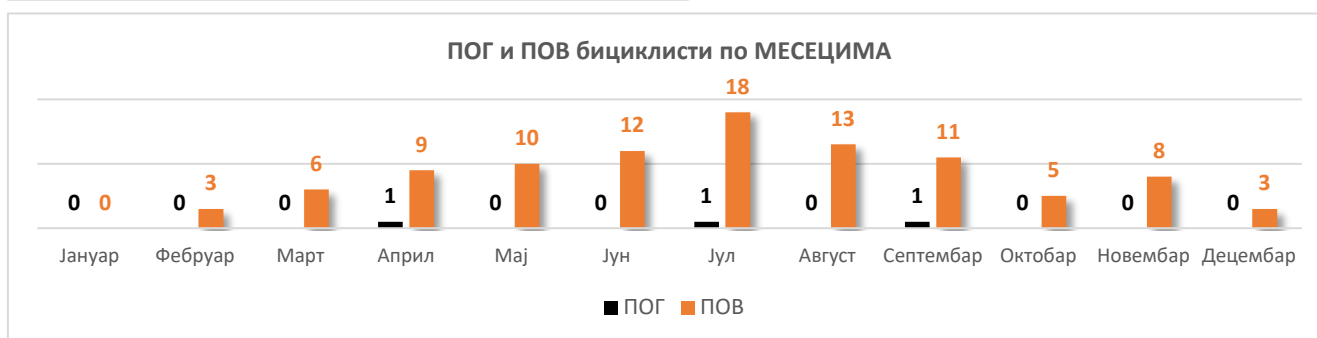
- Број погинулих пешака је 13, што чини 32% погинулих лица у СН (у Србији пешаци чине 25% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених пешака је 463, што чини 23% повређених лица у СН (у Србији пешаци чине 14% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих пешака је међу лицима старости 65+ година.
- Пешаци највише страдају у децембру.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група утицајних фактора настанка саобраћајних незгода са настрадалим пешацима је **Возач - непромишљене радње**.

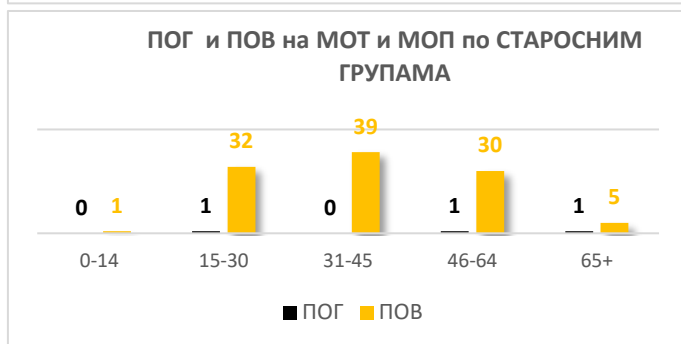
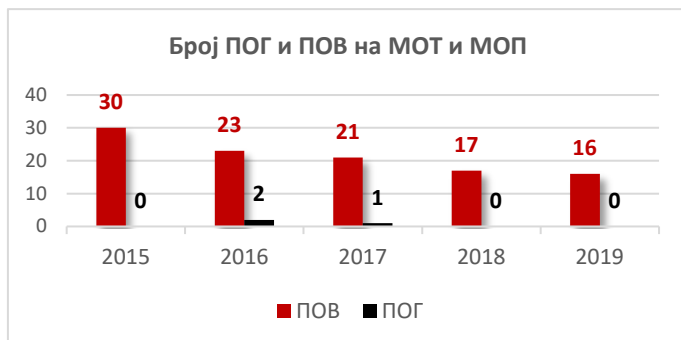
5. БЕЗБЕДНОСТ БИЦИКЛИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

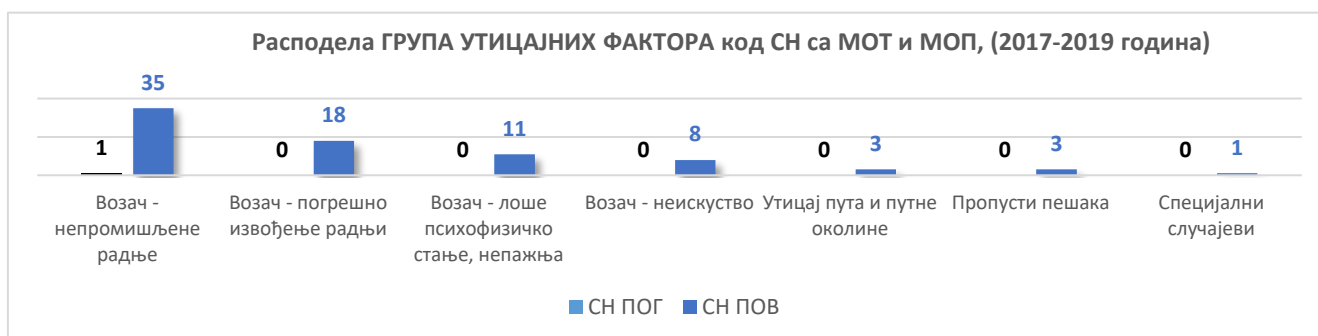
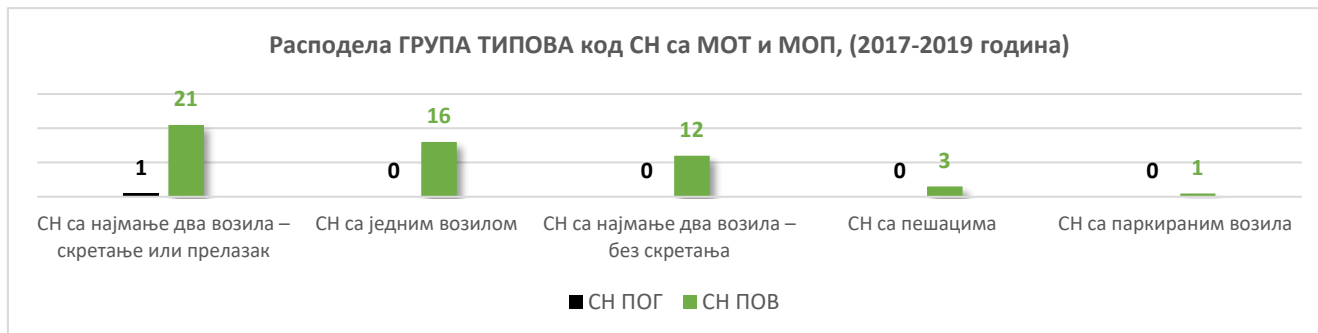
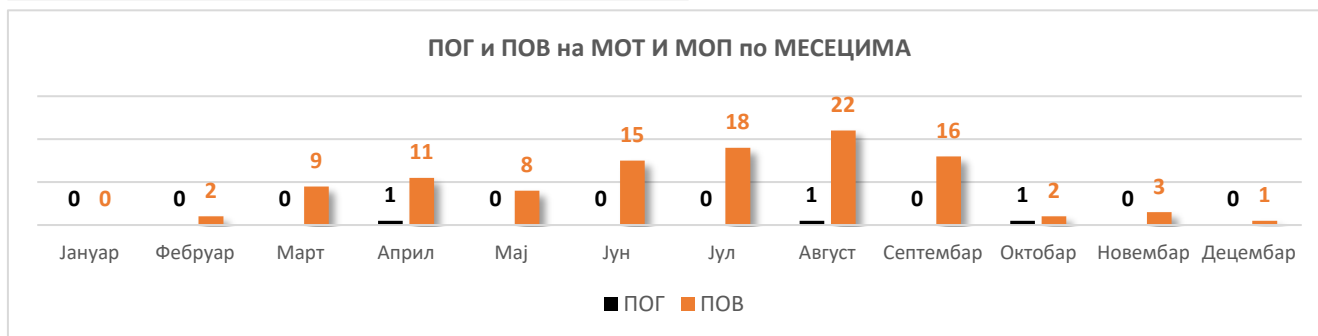
- Број погинулих бициклиста је 3, што чини 7% погинулих лица у СН (у Србији чине 10% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених бициклиста је 98, што чини 5% повређених лица у СН (у Србији чине 7% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих бициклиста је међу лицима старости **46-64 година**.
- Бициклисти највише страдају у **јулу**.
- У периоду од 2017. до 2019. године у СН са учешћем **бициклиста** најчешће је одабрана **група типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим бициклистима је **Возач - непромишљене радње**.

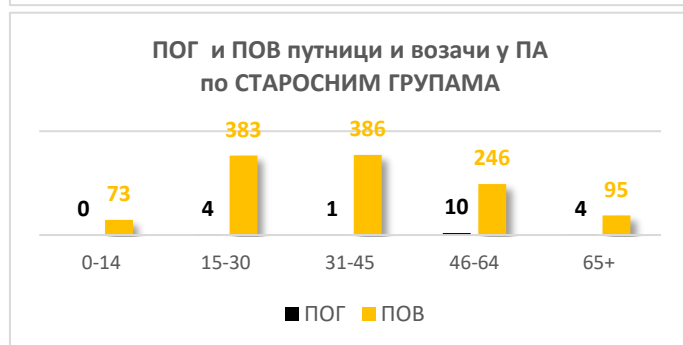
6. БЕЗБЕДНОСТ МОТОЦИКЛИСТА И МОПЕДИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

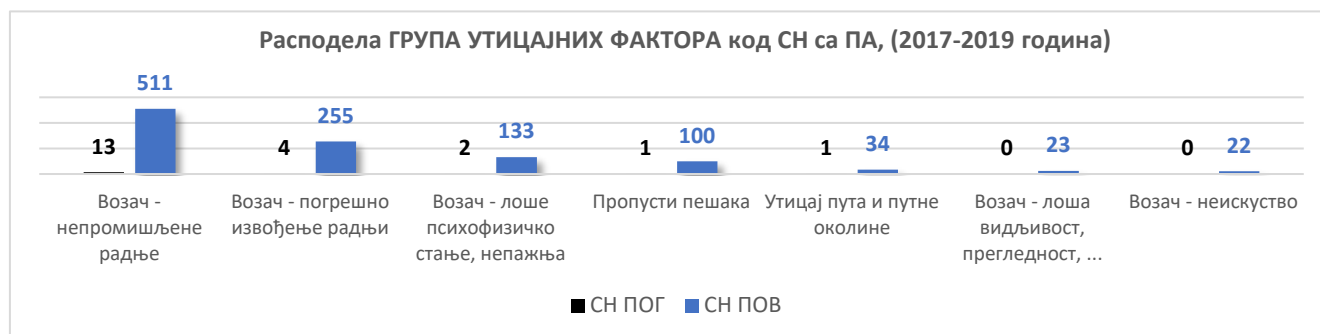
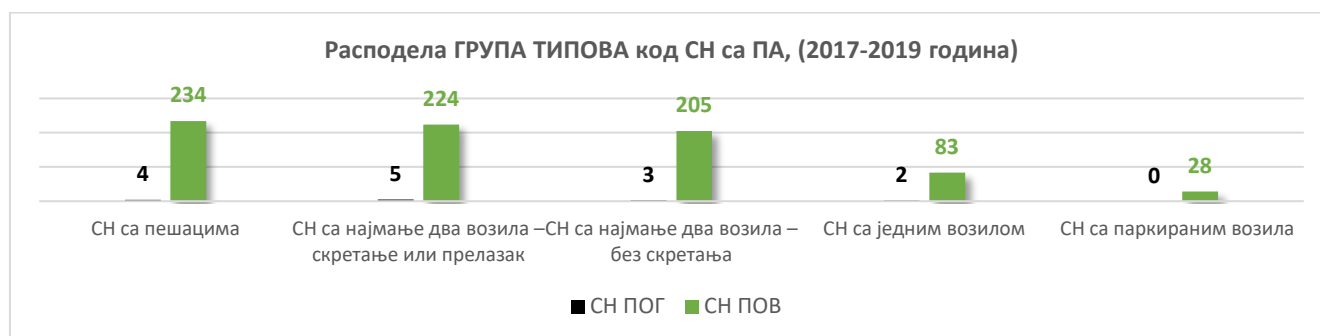
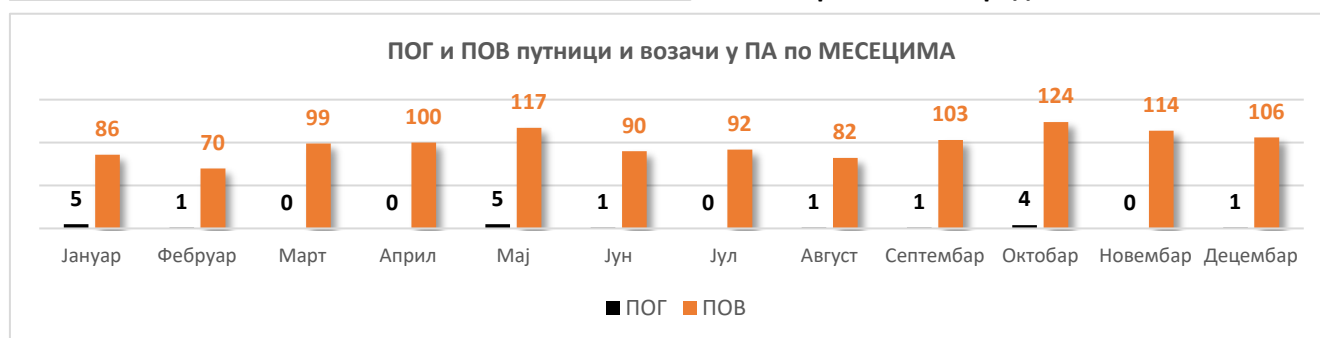
- Број погинулих возача и путника на мотоциклима и мопедима је **3**, што чини **7%** погинулих лица у СН (у Србији чине 9% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених возача и путника на мотоциклима и мопедима је **107**, што чини **5%** повређених лица у СН (у Србији чине 7% повређених лица у СН).
- Највише настрадалих лица на **МОТ и МОП** је међу лицима старости **31-45 година**.
- Лица на **МОТ и МОП** највише страдају у **августу**.
- У периоду од 2017. до 2019. године у СН са **МОТ и МОП** најчешће је одабрана **група типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим лицима на МОТ и МОП је **Возач - непромишљене радње**.

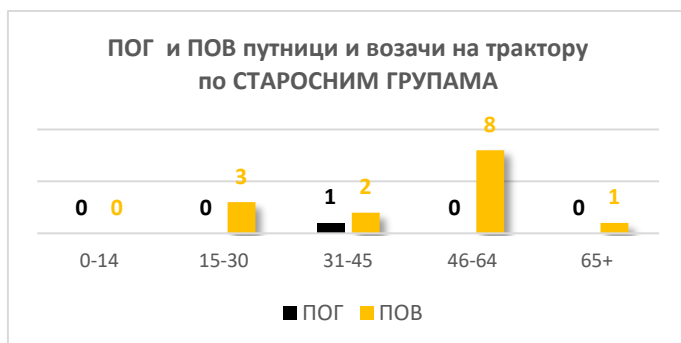
7. БЕЗБЕДНОСТ ПУТНИЧКИХ АУТОМОБИЛА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

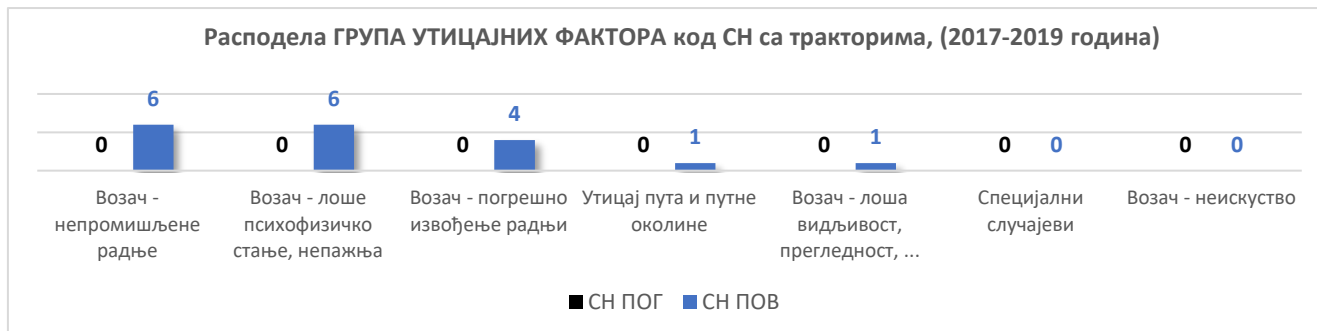
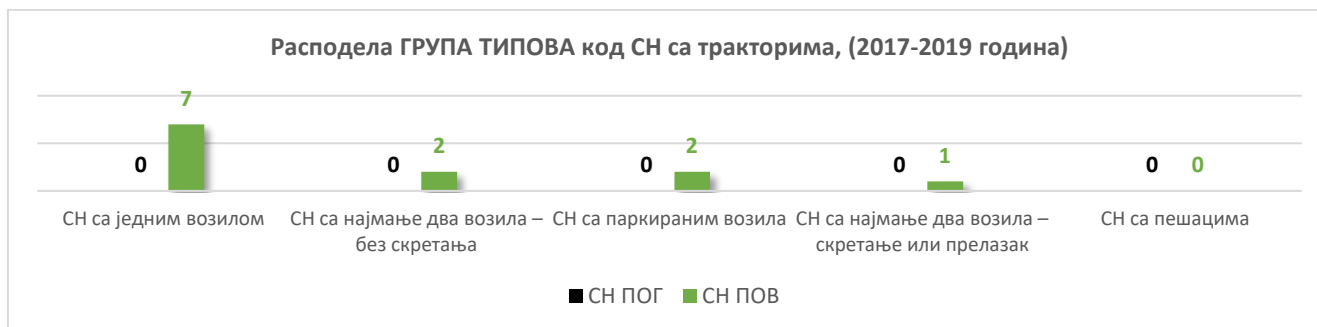
- Број погинулих возача и путника у ПА је 19, што чини 46% погинулих лица у СН (у Србији чине 46% погинулих лица у СН).
- Број повређених возача и путника у ПА је 1183, што чини 60% повређених лица у СН (у Србији чине 61% повређених).
- Највише настрадалих возача и путника у ПА је међу лицима старости 15-30 и 31-45 година.
- Возачи и путници у ПА највише страдају у октобру.
- У периоду од 2017. до 2019. године у СН са ПА најчешће је одабрана група типова СН са пешацима.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група утицајних фактора настанка саобраћајних незгода са настрадалим возачима и путницима у ПА је Возач - непромишљене радње.

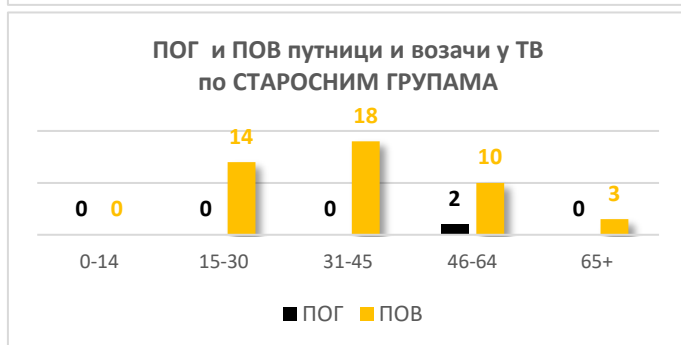
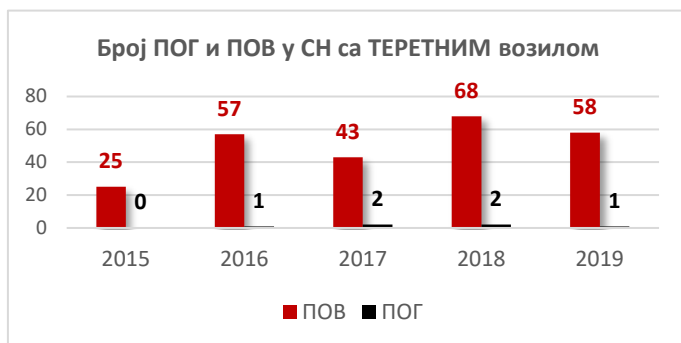
8. БЕЗБЕДНОСТ ТРАКТОРИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

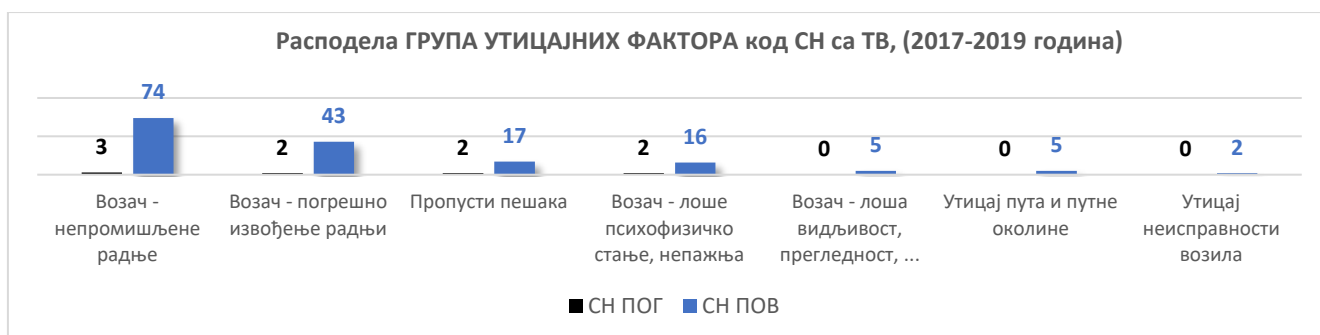
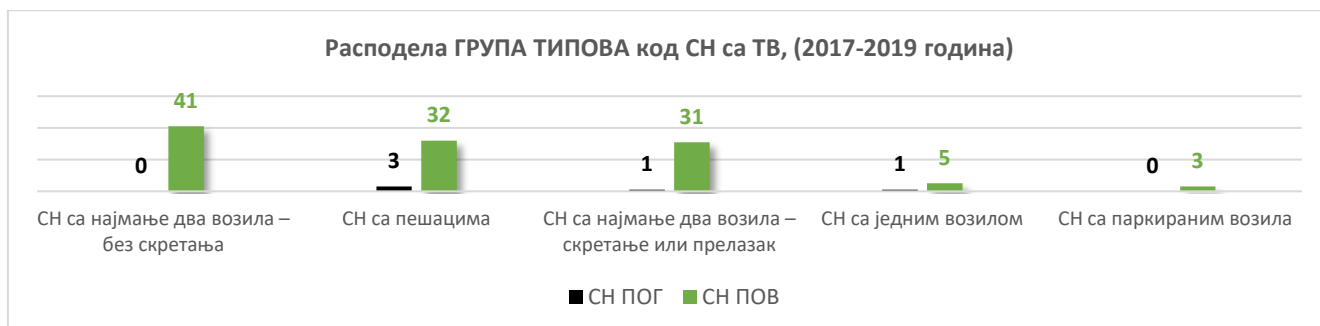
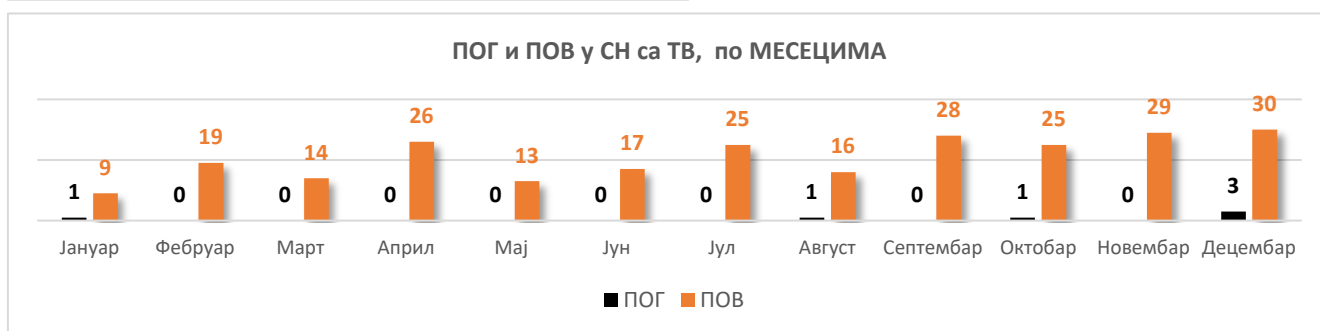
- Број погинулих лица у саобраћајним незгодама са учешћем трактора је 2, што чини 5% погинулих лица у СН (у Србији чине 7% погинулих лица у СН).
- Повређена лица у СН са тракторима чине 1% повређених лица у СН (у Србији чине 2% повређених у СН).
- Највише настрадалих возача и путника на тракторима је међу лицима старости **46-64 година**.
- Највише настрадалих лица у СН са тракторима је у **августу**.
- У периоду од 2017. до 2019. године код СН са тракторима најчешће је одабрана **група типова СН са једним возилом**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешће групе **утицајних фактора** настанка СН са настрадалим лицима са учешћем трактора су **Возач - непромишљене радње и Возач - лоше психофизичко стање, непажња**.

9. БЕЗБЕДНОСТ ТЕРЕТНИХ ВОЗИЛА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

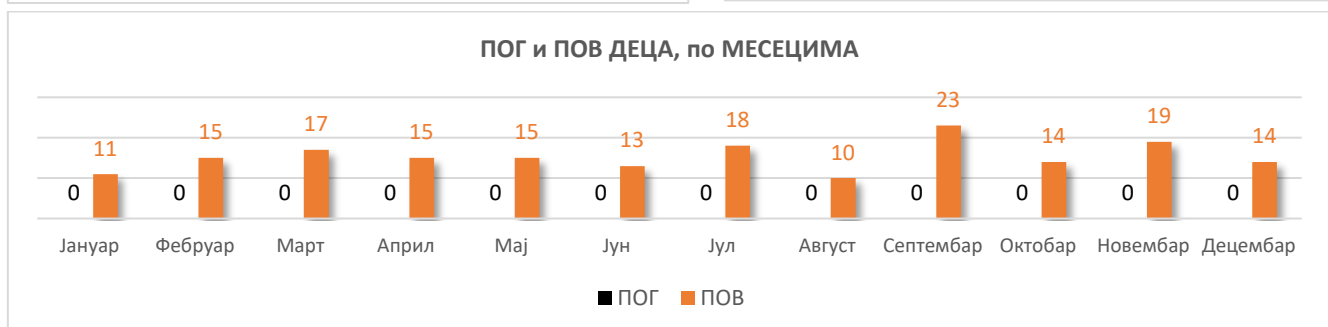
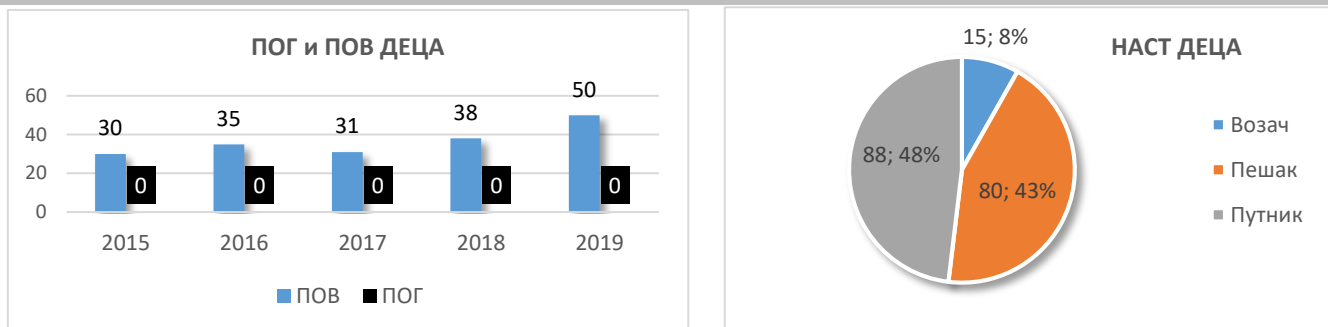

- Број погинулих лица у СН са учешћем теретних возила је 6, што чини 15% погинулих лица у СН (у Србији чине 28% погинулих лица у СН).
- Повређена лица у СН са теретним возилима чине 13% повређених лица у СН (у Србији чине 18% повређених у СН).
- Највише настрадалих возача и путника у ТВ је међу лицима старости 31-45 година.
- Највише настрадалих лица у СН са теретним возилима је у децембру.
- У периоду од 2017. до 2019. године код СН са ТВ најчешће је одабрана група типова СН са најмање два возила – без скретања.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група утицајних фактора настанка СН са настрадалим лицима са учешћем теретних возила је Возач - непромишљене радње.

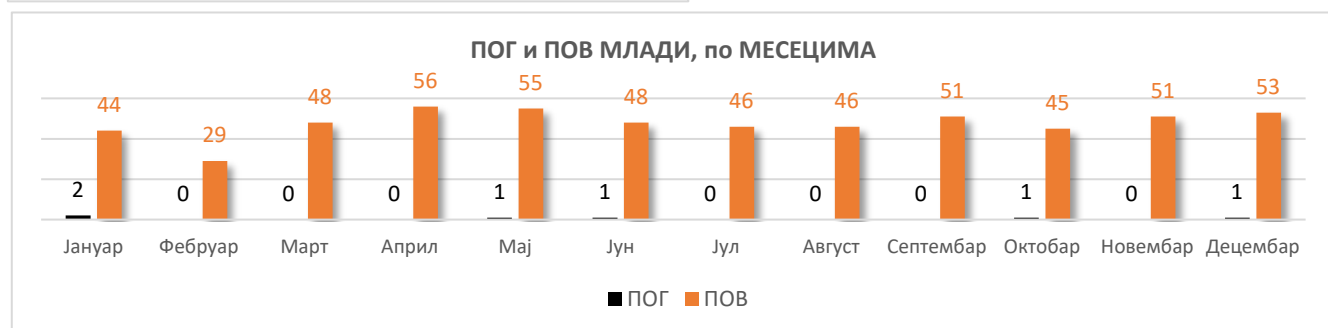
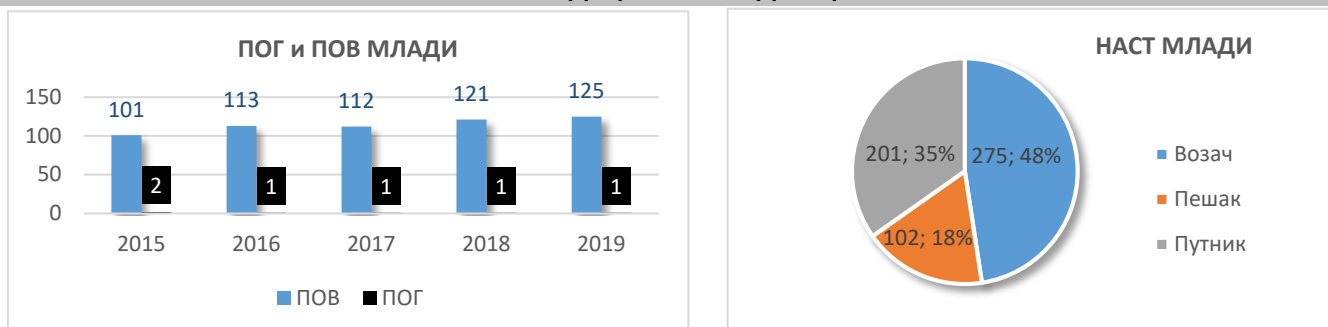
10. БРОЈ ПОГИНУЛИХ И ПОВРЕЂЕНИХ ЛИЦА У ОДНОСУ НА СТАРОСТ УЧЕСНИКА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

ДЕЦА (0 – 14 ГОДИНА)

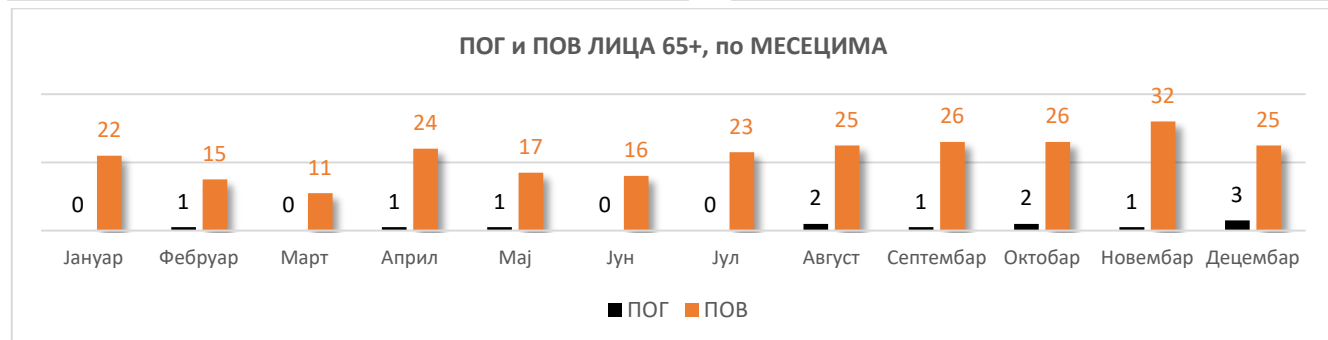
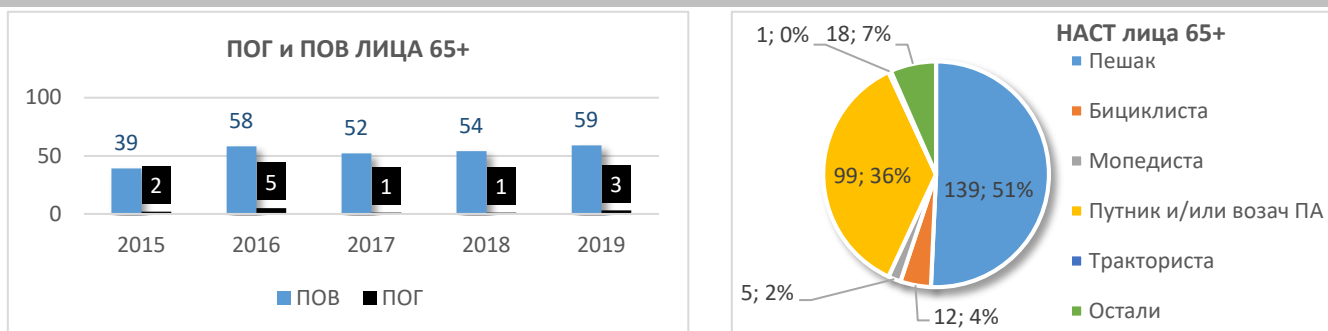
- Број повређене деце, у посматраном периоду, је **184**, док **није било погинуле деце**.
- Деца путници чине 48%, деца пешаци 43%, а деца возачи 8% од укупног броја настрадале деце.
- Деца највише страдају у **септембру**.

МЛАДИ (15 – 30 ГОДИНА)

- Укупно је **погинуло 6 младих лица**, што чини **15%** укупно погинулих лица (у Србији чине 19% погинулих лица), док је број **повређених младих 572**, што чини **29%** укупно повређених лица (у Србији чине 31% повређених лица).
- Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **возача (48%)**.
- Млади највише страдају у **априлу и мају**.

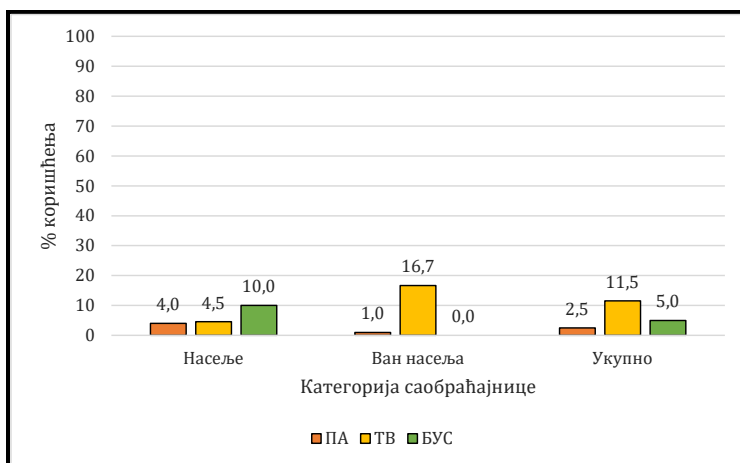
ЛИЦА СТАРОСТИ 65+

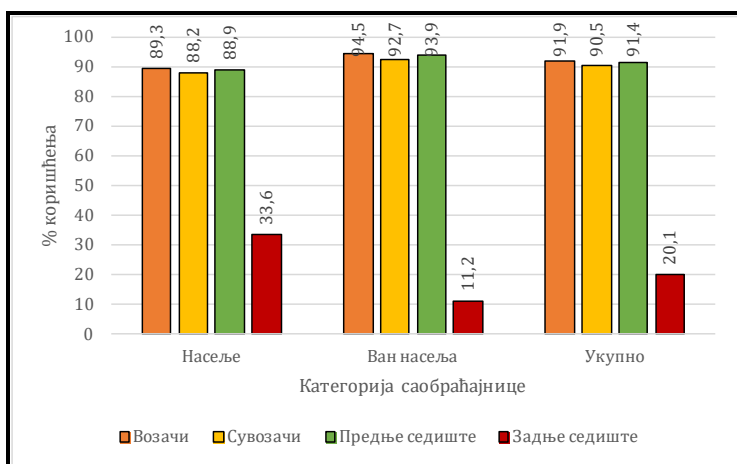
- Укупно је **погинуло 12 старијих лица**, што чини **29%** укупно погинулих лица (у Србији чине 28% погинулих лица), док је број **повређених старијих лица 262**, што чини **13%** укупно повређених лица (у Србији чине 11% повређених лица).
- Старија лица у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **пешака** (51%).
- Старији највише страдају у **новембру**.

11. ИНДИКАТОРИ ПОНАШАЊА УЧЕСНИКА У САОБРАЋАЈУ ЗА 2019. ГОДИНУ ЗА ГРАД КРАГУЈЕВАЦ

Истраживањем индикатора безбедности саобраћаја у граду Крагујевцу, уочено је коришћење мобилних телефона код свих категорија учесника у саобраћају. Просечно, највећа стопа коришћења мобилних телефона уочава се код возача теретних возила (11,5%). Возачи теретних возила чешће користе мобилне телефоне током вожње ван насеља и то њих 16,7%. Са друге стране, возачи путничких аутомобила чешће користе мобилни телефон у насељу (4,0%), док возачи аутобуса чешће користе мобилни телефон у насељу (10,0%), Дијаграм бр. 11.1.

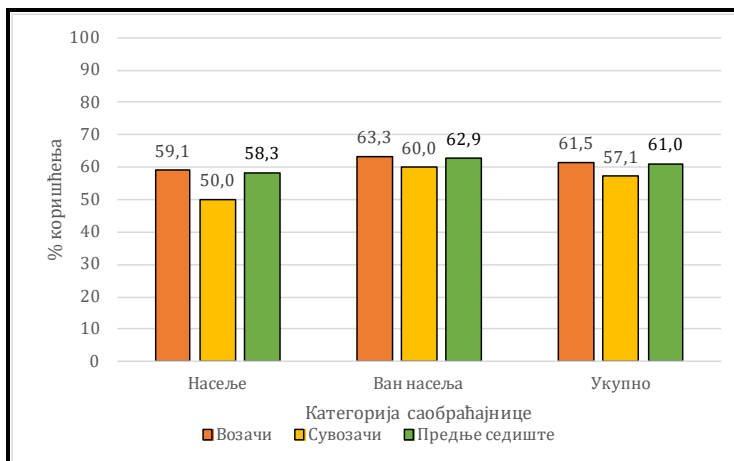

Дијаграм бр. 11.1. Употреба мобилних телефона возача према категорији возила у граду Крагујевцу

Дијаграм бр. 11.2. Употреба појаса у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t у граду Крагујевцу

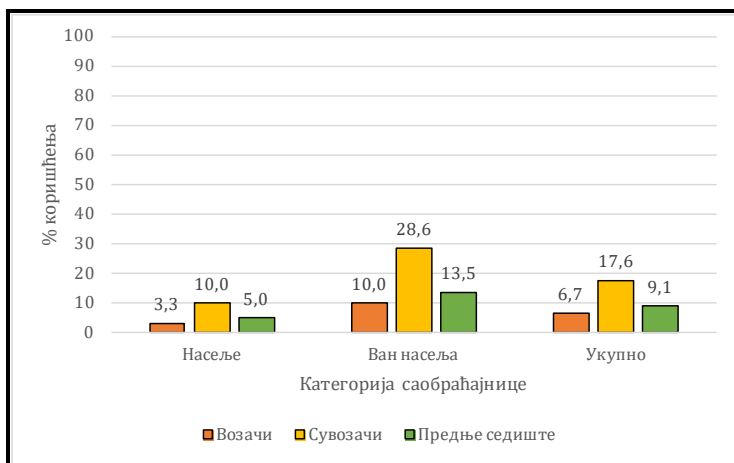
Коришћење сигурносног појаса у граду Крагујевцу слично је код возача и сувозача. Код возача, ове вредности износе 89,3% у насељу и 94,5% ван насеља. Слично је и код сувозача, већа употреба сигурносног појаса бележи се ван насеља (92,7%), а мања у насељу (88,2%). Генерално, забележена је мања употреба сигурносног појаса на задњем седишту и износи 20,1%. Већи ниво употребе сигурносног појаса на задњем седишту уочен је у насељу (33,6%) у односу на ван насеља (11,2%), Дијаграм бр. 11.2.

Дијаграм бр. 11.3. Употреба појаса у возилима преко 3,5t у граду Крагујевцу

Употреба сигурносног појаса у теретним возилима у граду Крагујевцу износи 61,5% код возача и 57,1% код сувозача. Већи проценат употребе сигурносног појаса код возача теретних возила забележен је ван насеља (63,3%), односно код сувозача (60,0%). Са друге стране, мањи ниво употребе сигурносног појаса уочен је код возача теретних возила у насељу (59,1%), односно, код сувозача (50,0%), Дијаграм бр. 11.3.

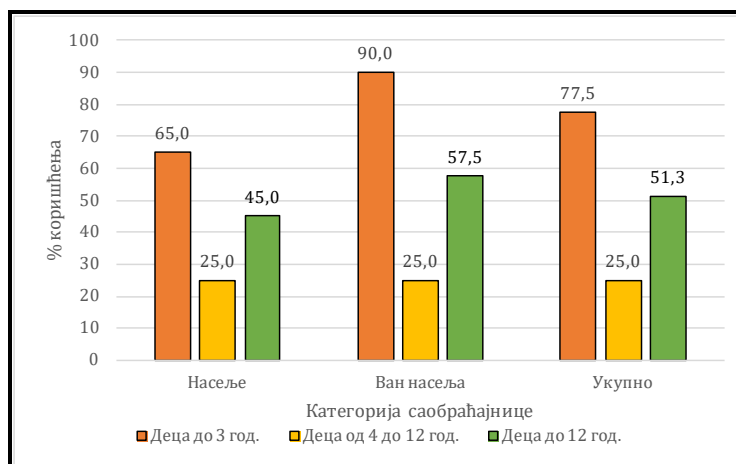
Употреба сигурносног појаса у аутобусима у граду Крагујевцу нешто је мања код возача у односу на сувозаче. Код возача аутобуса овај проценат износи 3,3% у насељу и 10,0% ван насеља, а просечно износи 6,7%. Са друге стране, код сувозача аутобуса просечна употреба сигурносног појаса износи 17,6% (28,6% ван насеља и 10,0% у насељу), Дијаграм бр. 11.4.

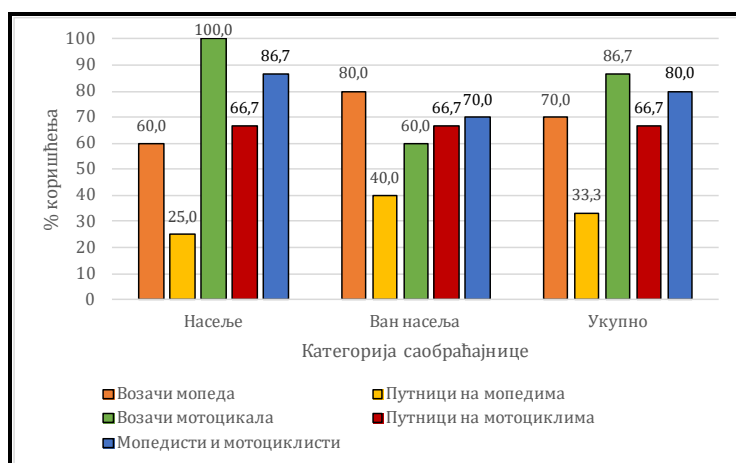
Дијаграм бр. 11.4. Употреба сигурносног појаса у аутобусима у граду Крагујевцу

Употреба заштитних система за децу у граду Крагујевцу износи 51,3%. Код деце до 3 године, употреба заштитних система за децу износи 77,5%, а код старије деце од 4 до 12 година 25,0%. Употреба заштитних система за децу до 3 године је мања у насељу (65,0%) у односу на употребу ван насеља (90,0%). Са друге стране, употреба заштитних система за децу од 4 до 12 година је подједнака и у насељу и ван насеља, Дијаграм бр. 11.5.

Употреба заштитних кацига у граду Крагујевцу код свих двоточкаша износи 80,0%. Највеће стопе употребе заштитних кацига уочавају се код возача мотоцикала (86,7%) и возача mopеда (70,0%). У насељу, употреба кацига код двоточкаша износи 86,7%, док је ван насеља овај проценат мањи и износи 70,0%. Треба нагласити и употребу заштитних кацига код возача mopеда у насељу (60,0%), као и употребу заштитних кацига код путника на mopедима у насељу (25,0%) и ван насеља (40,0%), и употребу заштитних кацига код возача мотоцикала ван насеља (60,0%), Дијаграм бр. 11.6.

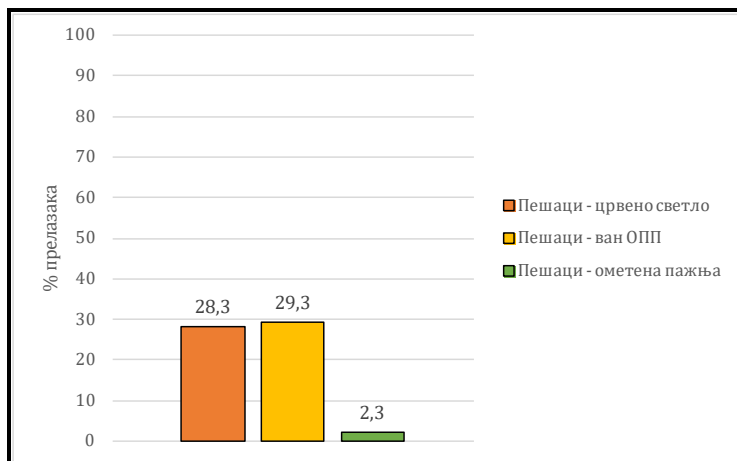

Дијаграм бр. 11.5. Употреба заштитних система за децу у граду Крагујевцу

Дијаграм бр. 11.6. Употреба заштитних кацига у граду Крагујевцу

Истраживања понашања пешака на подручју града Крагујевца показала су да 28,3% пешака прелази улицу када им је прелазак забрањен црвеним светлом. Нешто већи проценат пешака у посматраној општини прелази улицу ван обележеног пешачког прелаза, њих 29,3%. Такође, 2,3% пешака имало је ометену пажњу приликом преласка улице услед коришћења телекомуникационих уређаја, Дијаграм бр. 11.7.

Дијаграм бр. 11.7. Понашање пешака у граду Крагујевцу

Ове и остале карте индикатора безбедности саобраћаја по полицијским управама и општинама у РС можете преузети са сајта Агенције за безбедност саобраћаја (<http://www.abs.gov.rs/analize-i-istrazivanja/statistika-i-analize/karte-pokazatelja/indikatora>).

Основни циљеви безбедности саобраћаја града Крагујевца у складу са националном Стратегијом безбедности саобраћаја на путевима Републике Србије, за период од 2015. до 2020. године

		ПОГ	ТПП	ПОГ ДЕЦА	ТПП ДЕЦА
РЕПЕРНО СТАЊЕ	2011. год.	18	104	0	6
ТРЕНУТНО СТАЊЕ	2019. год.	5	77	0	7
ЦИЉ	2020. год.	max 9	max 52	0	max 3

Најважније чињенице о стању безбедности саобраћаја на територији града Крагујевца, у периоду од 2015. до 2019. године

- Догодило се укупно 2780 саобраћајних незгода, од којих је 1440 саобраћајних незгода са настрадалим лицима.
- У саобраћајним незгодама погинуло је 41 лица, док је теже и лакше повређено 1977 лица.
- Није успостављен опадајући тренд броја погинулих и повређених лица.
- Погинуло је 13 пешака, што чини 32% од укупног броја погинулих лица у СН.
- Погинуло је 3 бициклиста, што чини 7% укупног броја погинулих лица у СН.
- Погинуло је 3 возача и путника на мотоциклима и мопедима, што чини 7% од укупног броја погинулих лица у СН.
- Погинуло је 19 возача и путника у ПА, што чини 46% од укупног броја погинулих лица у СН.
- У саобраћајним незгодама где је један од учесника био трактор, погинуло је 2 лица, што чини 5% од укупног броја погинулих лица.
- У саобраћајним незгодама где је један од учесника било теретно возило, погинуло је 6 лица, што чини 15% од укупног броја погинулих лица.
- У посматраном периоду повређено је 184-оро деце, док није било погинуле деце у саобраћајним незгодама. Деца су највише страдала у својству путника (48%).
- У саобраћајним незгодама погинуло је 6 младих. Млади чине 15% од укупног броја погинулих лица у саобраћајним незгодама. Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству возача (48%).
- У саобраћајним незгодама погинуло је 12 лица старости 65 и више година, што чини 29% од укупног броја погинулих лица. Старија лица у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству пешака (51%).
- Највећи број саобраћајних незгода са настрадалим лицима припада групи типова саобраћајних незгода „СН са пешацима“.
- Највише настрадалих лица у саобраћајним незгодама било је у септембру.

Најзначајнији носиоци активности у безбедности саобраћаја у локалној самоуправи

- **Тело за координацију послова безбедности саобраћаја на локалном нивоу** (Савет, Комисија, и сл.). Координира пословима осталих субјеката у овој области и управља безбедношћу саобраћаја на територији локалне самоуправе.
- **Образовно-васпитне установе** (предшколске установе, основне и средње школе). Представљају један од најзначајнијих субјеката који доприноси унапређењу знања, ставова, вештина и понашања учесника у саобраћају.
- **Саобраћајна полиција**. Има значајну функцију у безбедности саобраћаја, пре свега као орган који врши непосредан надзор и принуду према учесницима у саобраћају, и који евидентира податке о саобраћајним незгодама.
- **Управљач пута на локалном нивоу**. Одговоран за безбедно и несметано одвијање саобраћаја на путевима којима управља.
- **Орган надлежан за послове саобраћаја на локалном нивоу**. Надлежан за техничко регулисање саобраћаја.
- **Здравствене установе**. Учествују у сталном праћењу здравственог стања возача, врше збрињавање и лечење повређених у саобраћајним незгодама.
- **Медији**. Имају важну улогу у промени свести и понашања учесника у саобраћају и у креирању јавног мњења.
- **Ауто школе**. Одговорне за квалитетну обуку нових возача за безбедно и правилно учешће у саобраћају,
- **Технички прегледи возила**. Одговорни за квалитет контроле техничке исправности возила.
- **и др.**